

OBSAH

Úvodem aneb Dodatek k životopisu 3

I. DOMA A ZA HUMNY (1946–1964) 5

1. Prarodiče 5

Volání dalek: ve službách c. k. železnic * Tři dcery a jeden syn * Na Slovensku mezi válkami * Přes Strašecí do Tábora * Kornouz nebo Mšec? * „Jak mohl Pánbůh něco takového dopustit?“ * Pobožná babička a neznaboh dědeček * Co je hot a co je hyjé * „Nekuř,“ prohlásil dědeček a zabafal z fajfky * Protistátní aféra Vaška Kalousů * Pepík se chtěl s cikánama prát

2. Rodiče 14

Zahradník u dráhy * Kdo to byli bratránci * Usínali jsme kolem deváté * Maturitní sen se rozplynul * Večery bez televize * Dráha jako osud * Když se stahovaly šraňky klikou * Kolem hřbitova a přes pecínovská lada k Hořkovci * Krajina sněhem zavátá * Ke svatbě jsme měli dostat spartaka * Traťmistra Jiráka si všichni vážili * Stochovský rebel s emanem * Pešuňk, šína, švel a veksl * Jak zůstali Borek a Ludvík starými mládenci * Každá svíčka jednou dohoří

3. Dětství v Zahradní ulici 18

Pro fašírku k Najmanovi, pro rohlíky k Tuhejm * Hoteliér Šroubek by se divil * Pětiletý prvňák * Od Ferdý Brabence po Tarzana z rodu Opů * Jak mě spasil školník Halada * Paní učitelka Gebauerová mě chválí, Hájková už míň * Z galerie našich učitelů * Křelinovo pravítko * Kremerová: rodiče máš hodné, ale ty rosteš pro kriminál * Jak nás Hrabal nachytil * Vlášek a má angličtina * Ze Strašecí do Habeše * Jak jsem pohovořil o Společnosti národů * Učili nás porozumět kráse: Zahradníčková a Novák * S profesorem Svobodou na Marešově Vrchu * Feireisl mě naučil psát písmeno „r“ * Posily sboru: Skalová, Krčková, Litman, Novotný... * Jak nám Ježíšek vyrostl a zestaral

4. Na strašecké dvanáctiletce 40

Vše začalo v pátek třináctého * Úniky do světa fantazie * Na sjednocených lánech v Mšeckých Žehrovicích * Jak hrát bez pravidel * Než Petrovka vyhořela * Pánové, zadejte se aneb Nemožně strážené sako * „Děkujeme za příspěvek, ale nehodí se nám“ * Poprvé před mikrofonem * Osudové setkání s elévem Skálou * Radko Janoušek nás děsí: jak Chochola, Rameš, Pelc, Špaňa a Šteinfeld excelovali * Šťastná třináctka * Hlásím se na matfyz * Neodolatelná chuť hořčáku

5. Co nás taky formovalo: od Mlad'áku po Literárky 46

Nad stránkami Literárek aneb Průhled do velkého světa * Za Pergnerem do Luxoru * Se Solženicynem v čítárně * Další zjevení: Bohumil Hrabal * Jak dědeček Perkner pábil v Hostu do domu * Literární revue jako podpultovka * Rudolf Křesťan můj vzor * „Zprava dobrý... Zleva tanky“ * Co to máš, má milá, za pasem? Mladý svět s sebou vzala jsem * Zlatý slavík 1962: tři hlasy pro Karla Gotta

6. Hudba, kterou jsme měli rádi 49

Začínáme od (Richarda) Adama * Nové hlasy šedesátých let * Zrodila se hvězda a bylo jí sedmnáct * Český Elvis * Novostrašecké začátky Josefa Vobruby * S+Š: Recital 64 * Nemocný hlas Petra Spáleného * Obrýlená Nad'a Urbánková * Voskovec píše Werichovi... * Nakonec se dostali i do čítanek

7. Gramotingtangl, Mikrofórum a Písničky s telefonem 51

Jak kázal akademik Nejedlý * „Bylo nás pět“ * Než odešel Luděk Brábník do televize * Ze Strašecí do rozhlasu: Václav Jelínek * Soboty s Jiřím Štuchalem * „Jú, to se řekne! A řekneme to nahlas“ * Když Jan Werich hrál pánaboha * Včera mi bylo patnáct * Jak začínalo Mikrofórum * Zkazky rozhlasových Sedmilhářů * V kině s Antonínem Přídalem a Janem Skácelem * Jak přišel žatecký učitel Svěrák do rozhlasu * Járův otec byl český krejčí Leopold Cimrman * Svět dnes večer * Písničky s telefonem * Na drátě je Antonín Novotný * Od Gramotingtanglu ke Klubu angažovaného myšlení * Tři z nejmilejších televizního analfabeta * Silvestry s Bohdalovou a Dvořákem * Jak se nám pan Kraus odměnil * Ostře sledované filmy

8. Jak se (ne)dostat na vysokou 58

Poprvé v Celetné 20 * Posluchárna č. 68 * Blondýnka tam byla s tatínkem * Netřeba se ničeho obávat: dnes se rozhodne o vaší budoucnosti * Jirka Mevald z Jičína nebo vyžilý francouzský šlechtic? * S Janem Zelenkou o Solženicynovi * Jak jsem potěšil Věru Zahradníčkovou * Nepřijat! * Nemáš co ztratit, odvolej se! * Jak držet telefonní sluchátko * Rekomando od rektora

II. BRÁNA DO SVĚTA SE POOTEVÍRÁ (1964–1971) 63

9. Karolinská romance 63

Na kolejkách Za drahou * Co je index a co proseminář? *

Jak nás imatrikovali na Institutu osvěty a novinářství * Od Bartíka po Železného * Neffovy texasky *

Jaro je tady! S Rosenbaumem na Větrník * Paní Lepkové se mé pohorky nelíbily *

Osudové setkání: premiantka z Litomyšle * Poznávám noční Prahu: z Vysočan na Petřiny a zpět

* Památná Balabenka * Jak jsem se zadlužil ve Spálence

10. Od iluzí k realitě: šedesátá léta na novinářské fakultě 65

Jiří Marek přišel z Barrandova * Flamendrák * Realita prvních zkoušek *

Přitahuje: jak, kde a s kým studovat? * Psycholog Hyhlík nám to vysvětlil * Na začátku byl Kramerius *

Jan Vencovský mi nastavuje zrcadlo * Z Filmového klubu na fakultu a zase rychle zpět *

Jak mě RSDr. Karel Štorkán zaskočil * „Dobře prověřená Lizetka“ nás učí číst v Bibli *

V Královské oboře s Janem Zelenkou * Poprvé v Mladáku * Umíš? Neumíš? Tak si sedni! *

Docela všední, obyčejný den s Jaromírem Hořcem * Semestr s Kulhavým Orfeem *

Na marxistickou filozofii se zapomnělo * Socialismus s lidskou tvářící?

11. Čas rozhodnutí: rozhlas nebo televize? 75

Vladimír Kovářík aneb Jak jsem potkal svého mentora * Zaplevelená mateřština * Poprvé před kamerou *

Zasloužilý umělec: mistr nebo pán? * S Alfredem Technikem o rozhlase a psaní * Z galerie externistů *

Pišingry na Vinohradské * Paternoster v rozhlasové katedrále * Z ředitele skladníkem v Mototechně *

Plzeňské léto * S cenzory v závodce * Z fotografa rozhlasovým reportérem aneb Drzé čelo lepší než poplužní dvůr * Zakazované ovoce jsem našel v Ungeltu * Rozhlas nebo fakulta?

12. Obrázky ze života I: studentské manželství 82

Ze Skleněného paláce na Větrník * Jak se potkali Jitka Š. s Jirkou B. *

Hit večera: maminčiny svatební koláče a králík na česneku * Spravila to dvacetikoruna *

Na svatební cestu do Benešova * Kalné pondělní ráno na motolském cvičáku * Dobrodiní manželské koleje

* Hráli a zpívali nám Plzeňáci * Bydlet budeme ve Strašecí! * Ani Šárka, ani Irenka *

První rodičovská lekce: jak utišit řvoucí robátko *

Evička se veze v modré simce * Bůh žehnej Mirku Klímovou Fügnerovou!

13. Jak na spisovatelském sjezdu zahřmělo 85

Ludvík Vaculík o svědomí a odpovědnosti * Odcizené Literárky *

Co vzkázal Milan Kundera soudruhu Zelinkovi * Týdeník Student: Císařsko-královský rozhovor *

Jak to bylo s procesy * Bůh není zcela mrtev * Hovory v Anglické zahradě *

„Zasadili jste těžkou ránu prestiži československého socialistického tisku“ *

Oběti posrpnové čistky: Student, Literární listy, Politika, Reportér i Plamen...

14. Obrázky ze života II: studentská rodina 89

Státní pokladna studentům přála * Léto jako malované * Evička poznává svět: ze Strašecí do Litomyšle *

V zámku i v podzámčí * Osudový telegram * Přes Strašecí do Prahy * Evičce se v Burianově vile nedaří *

Spasitelka jménem Marika * Jak zvládnout základy maďarské konverzace * Z Hanspaulky na Kocandu *

U Mikulců v Rudské ulici * Usadíme se v Hradci Králové? * Kde šampaňské teklo proudem: v redakci

víkendového magazínu * Jak jsem se vyučil rozhlasovým recenzentem

15. „Mnohé, co hrozilo, pozbylo punce. Za okny mrazilo srpnové slunce“ 93

Tři semestry před finišem * Co se vyprávělo o Antonínu Novotném * Vzestupy a pády Gustava Bareše *

Pražské jaro v karlovarských kasárnách * „Parlament se odnaučil rokovat, vláda vládnout a ředitelé řídit“ *

Na oběd do Paříže * Bernard Kosiner a jeho svět * Pět minut po dvanácté: redaktorem Textů *

Za Marií Kubátovou do Vrchlabí, za Zdeňkem Chotěnovským do Krče * Josef Škvorecký píše z Ameriky *

Než spadne klec: výlet do Maroka * Srpnové dozvuky: okupační stávka 1968 * Socialismus s lidskou tvářící nebo s husí kůží? * Palachiáda * Děkan Hladký účtuje s minulostí * Poslední zvonění

16. Rok na Hradě: vojenské intermezzo 106

Jak jsem narazil v Žižkových kasárnách * Frajtr nebo cuksfira? * Podplukovník Dvořák se hodil marod *

Co by radil jednoroční dobrovolník Marek * Z galerie politruků * O povaze politického oportunismu * V osidlech kádrováka Průška * Jak jsem se naučil špíglovat a odnaučil kouřit * „Zdravotní stav nezměněn“

17. Ohlédnutí: Novináři s diplomem? 109

Edvard Beneš: Chceme žurnalisty vzdělané, jako to vidíme u národů jiných *

Kam s nimi aneb Filozofové novináře nechtějí * Duch novin v Brně *

Co se studovalo na Svobodné škole politických nauk * Z Hollywoodu do Prahy: Joseph Slabey Rouček *

Jak Ladislav Štoll likvidoval Vysokou školu politických a hospodářských věd * Soumrak sociologie *

Podle sovětského vzoru * Klimešova první katedra: Jílek-Oberpfalcer, Čutka, Růt a Štorkán *

Bratislavské dvojče * Fakulta nebo institut?

III. JAK TO CHODILO NA NOVINÁŘSKÉ FAKULTĚ: LÉTA NORMALIZACE 132

18. S Burianem na bramborách 132

Trpký začátek mé akademické kariéry * Tajemníkem katedry rozhlasu *

Jak být propuštěn a hned zase přijat * Novinářský katechismus * Nová fakulta, nový děkan *

Měl Gustáv Husák smysl pro humor? *

Kde se vzaly, tu se vzaly: kádrové posily * Jak jsem se stal odborovým předákem * Z Celetné do Hollaru *

Kontrola zásilek ze Západu patřila k jejím povinnostem * Ústav skončil v klášteře

19. Kolik andělů se vejde na špičku jehly? 138

Žurnalismus nebo žurnalistika * Dodatky k životopisu * Pomsta pomýleným: Vyškrtnutí a vyloučení *

Jak pravil sv. Pavel: „Rozvratníka po prvním a druhém napomenutí vyobcej“ * Cézarpapismus v praxi *

Alfred Technik proděkanem * Mefistofelské dilema * Naši externisté *

Jak probíhaly přijímačky aneb Děkanova pokoušení

20. Publish or perish 146

Kde začít? * Od Rajské zahrádky k Sešitům novináře * Za Reginou na Slovensko * Jak jsme křísili Rozhla-

sovou práci * Ve škole a za školou: od AMU po Železniční obzor * Proč má den jen 24 hodin? * Reportéři

ve škamnách * Od námětu k vysílání * Rozhlas není jen publicistika * Z Helsinek do Leningradu aneb

Případ závadové literatury * Řeč dramatu * Když cesta na Západ vede přes Východ

21. Sedmasedmdesátý 155

Leden na Komorním Hrádku * Z velitele obrněného transportéru válečným dopisovatelem * Chartisté neby-

li v osnovách * „Ztroskotanci a samozvanci“ vs. „Antichartisté“ * „Písemnost“, jež podvracela republiku *

Jak to viděl Jiří Menzel a jak Zbigniew Brzeziński * Den má pouhých čtyřiaadvacet hodin *

Rok zmařených nadějí aneb Na Ameriku (protentokrát) zapomeň

22. Nejdleší zkouška mého života 160

Ve slepé uličce divadelní vědy * Docent Šafář ve mě marxistického filozofa nevidí *

Spasitel se jmenuje Fraňo Ruttkay * Rudé růže pro Bratislavu * Za okny plynuly kalné vody Dunaje aneb

Co si počít bez potítka? * Šťastná třináctka * Jak vystavit nezletilou dceru ideologické diverzi

23. Když cesta na Západ vede přes Indii 165

V záru dillíské noci * Indický itinerář * Jak chutná zakázané ovoce * Ředitel pojal podezření * Asistentka

kápła božskou * Bazaar Palika aneb kapitalismus v praxi * Můj první Američan * Neodolatelná vůně ná-

dražního bramboráku * Segedín u Jandourků * Z Dillí do Hajdarabádu * Pod ochranou portugalské Matky

Boží v Madrasu * Dortík s pětaticítkou * Paňdžáb: turistou proti své vůli * Himálaj v nedohlednu

24. Po návratu ze světa... Svět přijíždí do Prahy 177

Blýskání na časy? * Helsinské účtování: Pražský kongres AIERI 1984 * Alice Buzlová mě zapojila *

Pod dohledem anonymního soudruha z ÚV * Ujal se mě světoběžník Zsurskij * Kongresová diplomacie *

Jak mě pasovali na mladého výzkumníka * Osudové setkání s Owenem Johnsonem

25. Adenské intermezzo 179

Do Jemenu před Moskvu? * Bez pasu v Damašku * V péči jemenské ochranky *

Když byl prezidentem Ali Nasir Muhammad * Bez dozoru do Kráteru * Arabský sládek se vyučil v Plzni *

Kam se poděl můj film? * Všechny cesty vedou do Říma

IV. Z INDIE DO INDIANY 183

26. Nabídka, která se neodmítá 183

Deset let po Helsinkách * Když byrokracie cestovatelům nepřeje * Ani děkanovi se plán nezamlouvá *

Když byl dolar za pětaticet * Illinois nebo Indiana? * Konečně v New Yorku: osmnáct nebo osmdesát? *

Zázrak: bytový dekret na počkání * USIA si dává na čas * Kam se poděla má angličtina?

VI. „TAM ZA MOŘEM JE AMERIKA“ 241

36. Čechoslávec v Kalifornii 241

Z Divokého východu na Divoký západ * Na dovolenou nebo do emigrace? * Dubček? Havel! *
S Kerouakem na cestách * U Millerů v Kennerdellu * Alpské překvapení *
Jak jsem se zlegalizoval aneb Zelená karta * Návraty smutné i radostné * Za Andělem na kolečkách *
Když se píše do šuplíku

37. Jak mě Bill Dofflemyer překvapil 246

Osudové osmičky * Západní civilizace nebo Dějiny USA? * Dovolena s tlustou knihou *
Z Vítězné pláně na Stagg * Stan the Man * Jak jsme hospodařili ve Stocktonu * Za Ježíškem na jih *
TOEFL v Berkeley * Miller mě školí na náměstí I. P. Pavlova *
O jazyce bez členu * English vs. Czenglish *
Jak si žije freeway flier * Bojovníkem za práva vykořisťovaných externistů

38. Konečně pod penzí? 252

Když polevila Zlatá horečka * I paní účetní by měla znát Shakespeara *
Jak se vyznat v džungli paragrafů * Proč jsou Mexičanky stydlivé? *
Studentské hvězdy přicházejí z Východu * Život ve virtuální učebně *
Politická kultura: v čem se lišíme a co nás spojuje * Odkud se bere kult nerozumu? *
Americký Kulturkampf * Bible versus Darwin * Sarah Palinová nepochází z opice *
Programová dieta americké televize * Svět podle George Lakoffa * S kulometem na křepelky?

39. Amerika s krajanskou tváří 259

Millerovi emigrovali dvakrát * Filipínský příběh Jana Bžocha * Ze Střešovic do Stocktonu *
Když nový život začíná v čtyřiašedesátce * Jak se čecho-australský hutník stal kalifornským profesorem *
S Fredem Souhradou do dakotského Tabora

40. Ohlédnutí: Česká Amerika 261

Komenský na Harvardu? * Moravští bratři mířili do Pennsylvánie * Čechoamerická invaze *
New York nebo Texas? * Jak se vyhnout vojně * Čechům se líbilo v Chicagu *
Novostražecký rodák Leopold Kochman * Čeští střídalové *
Jak si to rozházet se sousedy aneb Nedělní zábavy v puritánské Americe * Sokolové *
Od Sládka po Lustiga * „Literární dobrodružství českého spisovatele v cizině“ *
Kdo byl kdo: Adolph J. Sabath a Antonín Čermák * Neuvěřitelný příběh Marušky Korbelové

Závěrem 267

Poznámky 269

Jmenný rejstřík 288